

Kapitulatsioon õpilaste arvel

Teadmiseks pakutavate tõsiasiade hulk kasvab pidurdamatult. Infotehnoloogia õppimine on vältimatu. Kas sellest võib järeldada, et õppekavad peaksid paisuma võrdeliselt infotehnoloogia arenguga? Kas äkki 10–15 aasta pärast on nii, et praeguste kooliskäijate lapsed saavad veel vaid ühe kuu suvepuhkust?

Ei saa teha nägu, nagu oleks kooliaasta pikendamine paratamatu samm. Õppeaja pikkus koolis oleneb otseselt õppekavade iseloomust. Üksikute ainete programme tuleb kärpida ja nüüdisajastada; õppemetoodika saab olla viljakam ja õppevahendite kasutamine otstarbekam ning üldisem; õpilasi tuleb õpetada õppima, probleeme püstitama ja neid teatud algo-

ritmide alusel lahendama. See toob kaasa õppeaine kiirema omandamise, seega ainetundi vähendamise võimaluse.

Siiski võib keegi küsida: kas aineprogramme ikkagi tohib kärpida. Tohib. Laskumata detailsemasse arutlusse piisab, kui osutada faktile: üldhariduses kohustuslik info hulk, mille õppur omandab kooliväliste kanalite kaudu, on praegu võrreldamatult suurem, mitmetahulisem ja ka süstemaatilisem sellest, mille samal teel talletasid õppuri vanemad.

Sajandivahetuse Eestis on sügavuti uuenemas teabe salvestamise, säilitamise, vahendamise ja rakendamise iseloom. Need muutused ei tohi koolis kajastuda õppeainete mahu ja õppeaja mehaanilise

suurendamise kaudu, vaid õppekava(de) struktuuri muutest. Otstarbekas näib olevat jätkata õppeainetes pakutava faktoloogia kärpimist ja uuendamist, kaldumata äärmusse. Tulemus peaks olema õpilaste nädalakoormuse vähendamine olemasoleva õppeaja piires.

Üks on selge: kõne all olnu kuulub lahendamisele haridusametnike, teadlaste ja pedagogide hallolluse, mitte kooli-õpilaste vaba aja arvel. Õpilaste ohvriks toomine ja esimese koolipäeva traditsiooni ebaseaduslik hülgamine annaks tunnistust haridusministeeriumi kapituleerumisest lahendamist vajava probleemi ees.

PEET LEPIK,

*TPÜ kultuuriteooria
õppetooli juhataja*